

ARAŞTIRMA

Açık Erişim

RESEARCH

Open Access

Karanlık ve Aydınlik Üçlü Kişilik Özelliklerinin İnternet ve Sosyal Medya Kullanımları Açısından Değerlendirilmesi

An Evaluation of Dark and Light Triad Personality Traits in Terms of Internet and Social Media Use

Gülçin Şenyuva

Yazar Bilgileri

Gülçin ŞENYUVA

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler

Fakültesi, Psikoloji Bölümü

İstanbul Kent Üniversitesi

İstanbul / Türkiye

Email: gulcinsenyuva82@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Karanlık üçlü (narsisizm, makyavelizm, psikopati) ve Aydınlik üçlü (insanlığa inanç, insancılık, kantçılık) kişilik özelliklerinin internet kullanımı ve sosyal medya kullanımı ile ilişkisini incelemektir. Çalışma, yaşları 18–61 arasında değişen (Ort.=29.30, SS=9.18) toplam 382 yetişkin katılımcı ile yürütülmüştür. Veriler Demografik Bilgi Formu, Karanlık Üçlü Kişilik Ölçeği, Aydınlik Üçlü Kişilik Ölçeği, Bergen Sosyal Medya Ölçeği ve Young İnternet Kullanımı Ölçeği aracılığıyla çevrim içi ortamda toplanmıştır. Analizlerde Pearson korelasyon analizi, bağımsız örneklem t-testi ve hiyerarşik çoklu doğrusal regresyon yöntemleri kullanılmıştır. Bulgular, Karanlık üçlü özelliklerinin sosyal medya kullanımı ve internet kullanımı ile düşük düzeyde pozitif ilişkili olduğunu göstermiştir. Aydınlik üçlü toplam puanı kullanım değişkenlerini anlamlı biçimde yordamazken, alt boyut düzeyinde kantçılık sosyal medya kullanımı ile negatif yönde ilişkili bulunmuştur. Ayrıca yaşın artması sosyal medya ve internet kullanım puanlarının azalmasıyla ilişkili bulunmuştur. Kontrol değişkenleri modele dahil edildiğinde kişilik değişkenlerinin açıklayıcı katkısının sınırlı olduğu görülmüştür. Sonuçlar, dijital davranışların yalnızca risk odaklı kişilik özellikleriyle değil, etik yönelimler ve öz-düzenleme süreçleriyle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Makale Bilgileri

Anahtar Kelimeler

Karanlık üçlü

Aydınlik üçlü

Sosyal medya kullanımı

İnternet kullanımı

Kişilik

Keywords

Dark Triad

Light Triad

Social media use

Internet use

Personality

Makale Hakkında

Geliş: 03/01/2026

Düzeltilme: 16/02/2026

Kabul: 04/03/2026

ABSTRACT

This study aimed to examine the relationships between Dark Triad (narcissism, Machiavellianism, psychopathy) and Light Triad (faith in humanity, humanism, Kantianism) personality traits and patterns of internet use and social media use. The sample consisted of 382 adults aged between 18 and 61 years (M = 29.30, SD = 9.18). Data were collected online using a Demographic Information Form, the Dark Triad Personality Scale, the Light Triad Personality Scale, the Bergen Social Media Scale, and the Young Internet Use Scale. Pearson correlations, independent samples t-tests, and hierarchical multiple regression analyses were conducted. Results indicated that Dark Triad traits were positively associated with higher levels of internet and social media use. The total Light Triad score did not significantly predict usage patterns; however, the Kantianism subdimension showed a negative association with social media use. Increasing age was related to lower levels of digital use. When control variables were included, personality traits contributed only modestly to the explained variance. The findings suggest that digital engagement should be evaluated not only in terms of maladaptive traits but also through ethical orientations and self-regulation processes.

Atf için: Şenyuva, G. (2026). Karanlık ve aydınlık üçlü kişilik özelliklerinin internet ve sosyal medya kullanımları açısından değerlendirilmesi. *Klinik ve Ruh Sağlığı Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 6(1), 25-47.

GİRİŞ

Günümüz bilgi ve iletişim teknolojileri, bireylerin gündelik yaşamlarını kolaylaştıran ve sosyal etkileşim biçimlerini dönüştüren önemli fırsatlar sunmaktadır. Özellikle internet, mobil teknolojilerin gelişimiyle birlikte bilgiye hızlı erişim sağlayan, zaman ve mekân sınırlılığını azaltan temel bir dijital araç hâline gelmiştir. Ancak teknolojinin sunduğu bu kolaylıkların yanı sıra aşırı ve denetimsiz kullanım, bireysel ve toplumsal düzeyde çeşitli sorunları da beraberinde getirmektedir. Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişim, internet ve sosyal medya kullanım biçimlerinin değişmesine ve dijital davranışların daha karmaşık bir yapı kazanmasına yol açmıştır. Sosyal ağ platformları, coğrafi ve kültürel sınırları aşarak bireylerin ortak ilgi alanları doğrultusunda bir araya gelmelerini ve karşılıklı etkileşim kurmalarını mümkün kılan önemli dijital ortamlar arasında yer almaktadır.

İnternet kullanımı ve sosyal medya kullanımı kavramları literatürde sıklıkla birlikte ele alınsa da kuramsal olarak farklı düzeyleri temsil etmektedir. İnternet kullanımı; bilgi arama, eğlence, oyun oynama, akademik faaliyetler ve çevrim içi iletişim gibi geniş bir dijital etkinlik alanını kapsayan üst bir kavramdır. Buna karşılık sosyal medya kullanımı, kullanıcıların içerik üretimi, paylaşımı ve sosyal etkileşim odaklı platformlardaki davranışlarını ifade eden daha özgül bir alt kategori olarak değerlendirilmektedir (Kuss ve Griffiths, 2017). Bu çalışmada söz konusu kavramlar operasyonel olarak birbirinden ayrılmış; internet kullanımı bireylerin genel çevrim içi davranışlarının problemleri boyutlarını değerlendiren ölçek aracılığıyla, sosyal medya kullanımı ise sosyal ağ platformlarına özgü kullanım örüntülerini ölçen ayrı bir ölçek üzerinden ele alınmıştır. Böylece dijital davranışların hem geniş kapsamlı hem de platforma özgü yönleri birlikte incelenmiştir.

Sosyal medya, kullanıcıların içerik oluşturup paylaşmasına olanak tanıyan; sosyalleşme, iletişim kurma, zaman geçirme, oyun oynama ve görsel içerik paylaşımı gibi etkinlikleri barındıran çevrim içi toplulukları ifade etmektedir (Andreassen vd., 2017; Best vd., 2014). Günümüzde Facebook, Instagram, X (Twitter), YouTube ve bloglar bu bağlamda yaygın olarak kullanılan uygulamalar arasında yer almaktadır (Tutgun Ünal, 2015). Sosyal medya kullanımının artmasıyla birlikte, bu platformların bireylerin psikolojik iyi oluşu üzerindeki olası yararları ve riskleri araştırmacıların dikkatini çekmiştir. Günlük yaşamın diğer alanlarını olumsuz etkileyen aşırı ve kontrolsüz sosyal medya kullanımı sosyal medya bağımlılığı kavramı çerçevesinde ele alınmaktadır (Griffiths, 2005). Benzer biçimde, sorunlu internet kullanımı bireyin sürekli çevrim içi kalma isteği, çevrim dışı kaldığında huzursuzluk yaşaması ve işlevsellikte bozulma ile karakterize edilmektedir (Weinstein, 2010). Problemleri internet kullanımının yalnızlık, düşük benlik saygısı, uyku problemleri, kaygı ve depresif belirtilerle ilişkili olduğu da gösterilmiştir (Cheng vd., 2018). Sosyal medya bağımlılığı henüz Amerikan Psikiyatri Birliği (APA) veya Dünya Sağlık Örgütü tarafından resmi bir bozukluk olarak sınıflandırılmamış olsa da, davranışsal bağımlılıklara benzer özellikler taşıdığı ileri sürülmektedir (Weinstein, 2023).

Kişilik kavramı, bireyi diğerlerinden ayıran ve süreklilik gösteren duygu, düşünce ve davranış örüntülerinin bütünü olarak tanımlanmaktadır (Morgan, 1988; Özdemir vd., 2012). Son yıllarda kişiliğin karanlık ve aydınlık yönlerini birlikte ele alan yaklaşımlar araştırmalarda giderek daha fazla yer almaktadır. Karanlık üçlü olarak adlandırılan narsisizm, makyavelizm ve psikopati özellikleri; manipülasyon, empati eksikliği ve dürtüsellik gibi özelliklerle ilişkilidir (Paulhus ve Williams, 2002). Buna karşılık Aydınlanma üçlü, Kantçılık, insancılık ve insanlığa inanç boyutlarını içeren; etik duyarlılık, başkalarının haklarına saygı ve prososyal yönelimleri vurgulayan bir kişilik yapısıdır (Kaufman vd., 2019).

Literatürde Karanlık üçlü kişilik özelliklerinin dijital davranışlarla ilişkisi görece iyi incelenmişken, Aydınlik üçlü'nün dijital kullanım örüntüleri üzerindeki rolü daha sınırlı araştırılmıştır. Önceki çalışmalar makyavelizm ve narsisizm özelliklerinin problemli sosyal medya kullanımı ile ilişkili olabileceğini göstermektedir (Casale ve Fioravanti, 2018; Kircaburun vd., 2018). Psikopati ise dürtüsellik ve uyarılma arayışı yoluyla problemli internet kullanımına katkı sağlayabilir (Kuss vd., 2014). Buna karşılık Aydınlik Üçlü kişilik özelliklerinin empati, öz-düzenleme ve etik farkındalık yoluyla daha sağlıklı dijital kullanım davranışlarıyla ilişkili olabileceği ileri sürülmektedir (Mejía-Suazo vd., 2021; Nguyen, 2022).

Dijital davranışlar bağlamında Aydınlik Üçlü'nün kuramsal önemi, bireyin çevrim içi ortamlardaki davranışlarının yalnızca dürtüsellik ve çıkarıcılık gibi karanlık özelliklerle değil, aynı zamanda etik duyarlılık ve özdenetim kapasitesiyle de şekillendiği varsayımına dayanmaktadır. Bu yaklaşım, dijital bağımlılık ve problemli kullanım modellerine kişilik temelli bir dengeleyici mekanizma eklemektedir. Dolayısıyla bu çalışmada Karanlık ve Aydınlik üçlü kişilik özelliklerinin birlikte ele alınması, dijital kullanım örüntülerinin risk ve koruyucu faktörleri bütüncül bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlamaktadır.

Bu kuramsal ve ampirik çerçeve doğrultusunda, araştırmanın amacı kapsamında test edilmek üzere aşağıda sunulan hipotezler oluşturulmuştur:

- H1:** Karanlık üçlü toplam puanı, Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanımı puanı ile pozitif yönde ilişkilidir.
- H2:** Karanlık üçlü toplam puanı, İnternet Bağımlılığı/kullanımı puanı ile pozitif yönde ilişkilidir.
- H3:** Aydınlik üçlü toplam puanı, Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanımı puanı ile negatif yönde ilişkilidir.
- H4:** Aydınlik üçlü toplam puanı, İnternet Bağımlılığı/kullanım puanı ile negatif yönde ilişkilidir.
- H5:** Yaş, cinsiyet ve t-testleriyle belirlenen kontrol değişkenleri modele alındıktan sonra, Karanlık üçlü toplam puanı Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanım puanını anlamlı biçimde yordamaya devam eder ($\beta > 0$).
- H6:** Yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra, Karanlık üçlü toplam puanı İnternet Bağımlılığı/kullanım puanını anlamlı biçimde yordamaya devam eder ($\beta > 0$).
- H7:** Yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra, Aydınlik üçlü toplam puanı Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanımı puanını negatif yönde yordamaya devam eder ($\beta < 0$).
- H8:** Yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra, Aydınlik üçlü toplam puanı İnternet Bağımlılığı/kullanım puanını negatif yönde yordamaya devam eder ($\beta < 0$).
- H9:** Toplam puanların (Karanlık üçlü + Aydınlik üçlü) ikinci blokta eklenmesi, Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanımı ve İnternet Bağımlılığı/kullanımı için kurulan modellerde açıklanan varyansı anlamlı biçimde artırır ($\Delta R^2 > 0$).
- H10:** Makyavelizm, narsisizm ve psikopati alt boyutları; yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanım puanını pozitif yönde yordar ($\beta > 0$).
- H11:** Makyavelizm, narsisizm ve psikopati alt boyutları; yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra İnternet Bağımlılığı/kullanım puanını pozitif yönde yordar ($\beta > 0$).
- H12:** İnsanlığa inanç, insancılık ve kantçılık alt boyutları; yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanım puanını negatif yönde yordar ($\beta < 0$).
- H13:** İnsanlığa inanç, insancılık ve kantçılık alt boyutları; yaş, cinsiyet ve ilgili kontrol değişkenleri kontrol edildikten sonra İnternet Bağımlılığı/kullanım puanını negatif yönde yordar ($\beta < 0$).

H14: Alt boyutların ikinci blokta eklenmesi, hem Sosyal Medya Bağımlılığı/kullanım hem de İnternet Bağımlılığı/kullanım modellerinde açıklanan varyansı anlamlı biçimde artırır ($\Delta R^2 > 0$).

YÖNTEM

Araştırmanın örneklemini, araştırmaya gönüllü olarak katılan yetişkin kadın ve erkeklerden oluşmaktadır. Örneklem seçiminde, çalışmanın hedefleri doğrultusunda kolay erişilebilen gönüllülerden veri toplama esasına dayanan uygun (kolayda) örneklem yöntemi tercih edilmiştir (Büyüköztürk vd., 2014). Veri toplama sürecinde katılımcılara sosyal medya aracılığıyla çevrim içi olarak ulaşılmıştır.

Araştırma, yaşları 18–61 arasında değişen toplam $N=382$ katılımcı ile yürütülmüştür (yaş ort.=29.30; $SS=9.18$). Katılımcıların $n=303$ 'ü kadın (%79.3; yaş ort.=28.15; $SS=9.08$) ve $n=79$ 'u erkektir (%20.7; yaş ort.=33.71; $SS=8.24$). Örneklem yaş aralığının geniş olması ve cinsiyet dağılımındaki dengesizlik nedeniyle bulguların genellenebilirliği sınırlı olabilir. Bu nedenle yaş ve cinsiyet değişkenleri istatistiksel analizlerde kontrol değişkenleri olarak ele alınmıştır.

Dahil edilme kriterleri: 18 yaş ve üzeri olmak, Türkçe okuma-yazma bilgisine sahip olmak ve çevrim içi anketi eksiksiz doldurmak. Dışlanma kriterleri: 18 yaş altı bireyler ve ölçekleri eksik dolduran katılımcılar.

Bu çalışma için, ilgili kurumun Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik onay alınmıştır (Onay No: 205, Tarih: 26.09.2023). Etik kurul onayının ardından, katılımcılara sosyal medya aracılığıyla çevrim içi olarak ulaşılmıştır. Uygulama öncesinde çevrim içi bilgi formu aracılığıyla katılımcılara araştırma hakkında bilgi verilmiş ve katılımın tamamen gönüllülük esasına dayandığı belirtilmiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden katılımcılara çevrim içi ortamda devam etmeleri için izin verilmiştir. Çalışma, Helsinki Deklarasyonu prensiplerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında verilerin toplanması Demografik Bilgi Formu, Karanlık Üçlü Kişilik Ölçeği (KÜKÖ), Aydınlik Üçlü Kişilik Ölçeği (AÜKÖ), Bergen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (BSMBÖ) ve Young İnternet Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Formu: Çalışmadaki katılımcıların demografik-kişisel bilgilerini elde etmek amacıyla oluşturulmuş, araştırmacı tarafından hazırlanan 26 maddelik bir ankettir. Örneklemi oluşturan katılımcılarla ilgili olarak, yaş, cinsiyet, ekonomik durum, eğitim durumu, medeni durum gibi bilgilere ulaşılması planlanarak hazırlanmıştır.

Karanlık Üçlü Kişilik Ölçeği (KÜKÖ): Jones ve Paulhus (2014) tarafından geliştirilmiş, Türkçeye uyarlanması ve geçerlilik güvenirlik çalışması Ağralı-Ermiş vd. (2018) tarafından yapılmıştır. KÜKÖ içerisinde 27 madde yer almakta olup, kişiliğin toplamda üç farklı alt boyutu olan subklinik narsisizm, makyavelizm ve subklinik psikopati boyutlarını ölçmektedir. Subklinik narsisizm, makyavelizm ve subklinik psikopati alt boyutlarının her biri için ölçekte dokuz madde yer almaktadır. Ölçek içerisinde yer alan birinci madde ile sekizinci maddeleri arasında olan, makyavelizm ile ilgili özellikleri kapsamaktadır. Bir sonraki dokuz madde ise onuncu ve on sekizinci maddelerinin dâhil edildiği subklinik narsisizm ile ilgili özellikleri kapsamaktadır. Son olarak ölçülen on dokuzuncu ve yirmi yedinci maddelerinin dâhil edildiği subklinik psikopati ile ilgili özellikleri kapsamaktadır. Ölçekte ters puanlanan 5 (11, 15, 17, 20 ve 25) madde bulunmaktadır. Karanlık üçlü ölçeğinde katılımcılara 5'li likert tipi (kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum) bir ölçek uygulanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 9 olup en yüksek puan 45'tir. Araştırma sonucunda ölçek için hesaplanan

Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları, makyavelizm için 0.935, subklinik narsisizm için 0.933 ve subklinik psikopati için 0.910 olarak belirlenmiştir (Ağralı-Ermiş vd., 2018). Ölçekten alınan yüksek puanlar, kişilerin makyavelizm, subklinik psikopati ve subklinik narsisizm eğilimlerinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Aydınlik Üçlü Kişilik Ölçeği (AÜKÖ): Kaufman vd. (2019) tarafından geliştirilmiş, Türkçeye uyarlanması ve geçerlilik güvenilirlik çalışması Pektaş ve Durmuş (2022) tarafından yapılmıştır. Ölçek toplam 12 maddeden oluşmaktadır ve insanlığa inanç (1-4 maddeleri), insancılık (5-8 maddeleri) ve Kantçılık (9-12 maddeleri) değişkenlerinin her biri dörder madde ile ölçülmektedir. Ölçeğe ait alt faktörlerin ve genelinin güvenilirlik katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ölçek maddeleri 5'li Likert tipi (1= hiç katılmıyorum; 5= kesinlikle katılıyorum) ölçek üzerinde değerlendirme gerektirmektedir ve yüksek puanlar ilgili özellikte yüksek düzeyleri göstermektedir. Ölçekten alınan toplam puanlar kullanılabilir. Mevcut araştırma kapsamında ölçeğin iç tutarlılık katsayıları incelendiğinde Cronbach alfa değerlerinin İnsanlığa İnanç ve Hümanizm alt boyutları için .71, Kantçılık alt boyutu için .86 ve toplam ölçek için .83 olduğu belirlenmiştir. Elde edilen toplam puanın yüksekliği ilgili kişilik özelliklerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Bergen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği: Andreassen vd. (2017) tarafından geliştirilen Bergen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği 6 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin zihinsel uğraş, tolerans, duygudurum değişikliği, yoksunluk, başarısız bırakma ve çatışma olmak üzere 6 temel bağımlılık kriterini değerlendirmektedir. Ölçek maddeleri 5'li Likert tipi (1=çok nadir; 5=çok sık) üzerinden değerlendirilmektedir. Ölçekten elde edilen toplam puan 6-30 arasında değişmektedir. Özgün ölçeğin iç tutarlılığı 0.88 olarak bulunmuştur.

Young İnternet Bağımlılığı Ölçeği: Young (1998) tarafından geliştirilen İnternet Bağımlılığı Ölçeği, Pawlikowski ve arkadaşları (2013) tarafından 12 maddelik kısa forma dönüştürülmüştür. Kutlu ve arkadaşları (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek %'li Likert tipi derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı üniversite öğrencilerinde 0.91, ergenlerde 0.86 olarak, test-tekrar test güvenilirliği üniversite öğrencilerinde 0.93, ergenlerde 0.86 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler IBM SPSS Statistics programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizlere başlamadan önce veri seti; eksik veri ve uç değerler açısından incelenmiş, değişkenlerin dağılım özellikleri Tabachnick ve Fidell (2013)'ün önerisi doğrultusunda çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1.5 aralığında olup olmadığına göre değerlendirilmiştir. Katılımcıların tüm ölçek ve alt ölçek puanlarına ilişkin aritmetik ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (SS), minimum–maksimum değerler ile çarpıklık ve basıklık değerleri Tablo 1'de sunulmuştur. Dağılım göstergelerinin parametrik test varsayımlarını desteklediği değerlendirildiğinden analizler parametrik yöntemlerle yürütülmüştür.

Ölçeklerin iç tutarlılığı Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirilmiş ve ölçek/alt ölçek güvenilirlik değerleri Tablo 1'de raporlanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Sosyodemografik değişkenlere göre bağımlılık puanlarındaki farklılıklar bağımsız örneklem t-testi ile test edilmiştir.

Araştırmanın temel yordayıcı analizlerinde, Sosyal Medya Bağımlılığı ve İnternet Bağımlılığı puanları ayrı ayrı bağımlı değişkenler olarak ele alınmış ve bu değişkenler üzerindeki yordayıcı etkileri incelemek amacıyla hiyerarşik çoklu doğrusal regresyon analizleri uygulanmıştır. Örneklemin yaş aralığının geniş

olması ve cinsiyet dağılımındaki dengesizlik dikkate alınarak yaş ve cinsiyet tüm modellerde kontrol değişkeni olarak ilk blokta modele dahil edilmiştir. Ayrıca bağımlılık puanlarıyla ikili karşılaştırmalarda (bağımsız örneklem *t* testi) anlamlı ilişkili bulunan değişkenler (örn., ailede ruhsal hastalık öyküsü, şiddet öyküsü) olası karıştırıcı etkileri azaltmak amacıyla kontrol edilmiştir. Bağımlılık puanlarının ikili kategorik değişkenlere göre karşılaştırılmasında bağımsız örneklem *t* testi, değişkenler arası ilişkilerin incelenmesinde Pearson korelasyon analizi ve yordayıcı etkilerin test edilmesinde hiyerarşik çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

Tablo 1

Normal Dağılım Varsayımının Karşılanması

Değişken	N	Madde Sayısı	Puan Aralığı	$\bar{X} \pm SS$	Çarpıklık	Basıklık	Cronbach Alpha
Karanlık Üçlü toplam	382	27	43–123	70.40 $\pm$ 12.96	.70	.94	.80
Makyavelizm	382	9	9–45	25.69 $\pm$ 6.70	.00	-.11	.77
Narsisizm	382	9	11–45	25.66 $\pm$ 5.32	.39	.63	.63
Psikopati	382	9	9–39	19.04 $\pm$ 5.55	.93	1.38	.67
Aydınlık Üçlü Toplam	382	12	12–60	42.09 $\pm$ 8.37	-.80	1.37	.87
İnsanlığa İnanç	382	4	4–20	12.67 $\pm$ 3.53	-.27	-.43	.78
İnsancılık	382	4	4–20	14.78 $\pm$ 3.38	-.64	.59	.85
Kantçılık	382	4	4–20	14.64 $\pm$ 3.26	-.70	.73	.71
Sosyal Medya Bağımlılığı	382	6	6–30	16.92 $\pm$ 6.04	.14	-.66	.84
İnternet Bağımlılığı	382	12	12–60	26.86 $\pm$ 9.46	.63	-.07	.90

Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 2’de sunulmuştur. Örneklem toplam N = 382 yetışkinden oluşmaktadır. Katılımcıların 303’ü kadındır (%79.3) ve 79’u erkektir (%20.7). Eğitim düzeyi dağılımı; ilköğretim ve lise (n = 112, %29.3), lisans (n = 143, %37.4) ve lisansüstü (n = 127, %33.2) şeklindedir. Medeni durum açısından katılımcıların 128’i evli (%33.5) ve 254’ü bekadır (%66.5).

Tablo 2

Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımlar

Değişken	Kategori	n	%
Cinsiyet	Kadın	303	79.3
	Erkek	79	20.7
	Toplam	382	100.0
Eğitim Düzeyi	İlköğretim ve lise	112	29.3
	Lisans	143	37.4
	Lisansüstü	127	33.2
Medeni Hali	Evli	128	33.5

Değişken	Kategori	n	%
Ebeveynlerin Medeni Hali	Bekar	254	66.5
	Evli	287	75.1
	Boşanmış	29	7.6
	Belirtilmemiş	66	17.3
Ebeveynlerin Sağ Olma Durumu	İkisi de sağ	316	82.7
	Anne sağ değil	7	1.8
	Baba sağ değil	50	13.1
	Her ikisi de sağ değil	9	2.4

Ebeveynlerin medeni durumuna ilişkin olarak katılımcıların 287'si ebeveynlerinin evli olduğunu (%75.1) ve 29'u ebeveynlerinin boşanmış olduğunu (%7.6) bildirmiştir; 66 katılımcı bu soruyu yanıtlamamıştır (%17.3). Ebeveynlerin sağ olma durumuna göre katılımcıların 316'sı her iki ebeveyninin de sağ olduğunu bildirmiştir (%82.7); 7 katılımcı annesinin sağ olmadığını (%1.8), 50 katılımcı babasının sağ olmadığını (%13.1) ve 9 katılımcı her iki ebeveyninin de sağ olmadığını (%2.4) belirtmiştir.

Tablo 3

Katılımcıların Psikiyatri ve Madde Kullanım Öykülerine İlişkin Dağılımlar

Değişken	Kategori	n	%
Psikiyatrik sorun nedeniyle doktora başvurma	Hayır	222	58.1
	Evet	160	41.9
Hayatın herhangi bir döneminde psikoloğa/psikoterapiye gitme	Hayır	179	46.9
	Evet	203	53.1
Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü	Hayır	243	63.6
	Evet	139	36.4
Herhangi bir psikiyatrik ilaç kullanımı	Hayır	245	64.1
	Evet	137	35.9
Alkol kullanımı	Hayır	157	41.1
	Evet	225	58.9
Herhangi bir madde kullanımı	Hayır	356	93.2
	Evet	26	6.8

Katılımcıların psikiyatrik öykü ve madde/alkol kullanımına ilişkin dağılımları Tablo 3'te sunulmuştur. Örneklemenin %41.9'u (n = 160) yaşamının herhangi bir döneminde psikiyatrik bir sorun nedeniyle doktora başvurduğunu, %58.1'i (n = 222) ise başvurmadığını belirtmiştir. Katılımcıların %53.1'i (n = 203) daha önce psikoloğa/psikoterapiye gittiğini, %46.9'u (n = 179) gitmediğini bildirmiştir. Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü açısından katılımcıların %36.4'ü (n = 139) ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olduğunu, %63.6'sı (n = 243) olmadığını ifade etmiştir. Herhangi bir psikiyatrik ilaç kullanımı bakımından katılımcıların %35.9'u (n = 137) psikiyatrik ilaç kullandığını, %64.1'i (n = 245) kullanmadığını belirtmiştir. Alkol kullanımı değişkenine göre katılımcıların %58.9'u (n = 225) alkol kullandığını, %41.1'i (n = 157) alkol kullanmadığını bildirmiştir. Son olarak, katılımcıların %6.8'i (n = 26) herhangi bir madde kullandığını, %93.2'si (n = 356) madde kullanmadığını belirtmiştir.

Tablo 4

Katılımcıların Travma Yaşantılarına İlişkin Dağılımlar ve Yüzdelere

Travma yaşantısı	18 yaşından önce		18 yaşından sonra	
	n	%	n	%
Herhangi bir travmatik olaya maruz kalma	292	76.4	285	74.6
Herhangi bir şiddet türüne maruz kalma (fiziksel/cinsel/duygusal)	229	59.9	194	50.8
İntihar girişiminde bulunma	35	9.2	28	7.3

Not: Herhangi bir travmatik olaya maruz kalma değişkeni, olay türlerinden en az birine “Evet” yanıtı verilmesi olarak tanımlanmıştır: birinci derece yakın kaybı, yakın kaybı, ciddi kaza/yangın/patlama, doğal afet (deprem, sel vb.), hayatı tehdit eden hastalık, cezaevine girme, işkenceye maruz kalma, fiziksel şiddet, cinsel şiddet, duygusal şiddet ve intihar girişimi. Herhangi bir şiddet türüne maruz kalma değişkeni, fiziksel şiddet, cinsel şiddet ve duygusal şiddet maddelerinden en az birine “Evet” yanıtı verilmesi olarak kodlanmıştır. Yüzdelere toplam örneklem (N = 382) üzerinden hesaplanmıştır.

Tablo 4’te sunulan özet travma göstergelerine göre, katılımcıların önemli bir kısmı 18 yaşından önce ve sonra en az bir travmatik yaşantıya maruz kaldığını bildirmiştir. Buna göre katılımcıların 292’si (%76.4) 18 yaşından önce, 285’i (%74.6) ise 18 yaşından sonra en az bir travmatik olaya maruz kaldığını belirtmiştir. Şiddet maruziyeti açısından, katılımcıların 229’u (%59.9) 18 yaşından önce ve 194’ü (%50.8) 18 yaşından sonra en az bir şiddet türüne (fiziksel/cinsel/duygusal) maruz kaldığını bildirmiştir. İntihar girişimi değişkenine göre ise katılımcıların 35’i (%9.2) 18 yaşından önce, 28’i (%7.3) 18 yaşından sonra intihar girişiminde bulunduğunu ifade etmiştir.

Bağımlılık Puanlarında Grup Farklılıkları ve Kontrol Değişkenlerinin Seçimi

Regresyon modellerinde olası karıştırıcı etkileri azaltmak amacıyla, bağımlı değişkenler olan Sosyal Medya Bağımlılığı ve İnternet Bağımlılığı puanları; cinsiyet, çalışma durumu, medeni durum, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü ve travma/şiddet yaşantıları gibi ikili kategorik değişkenlere göre bağımsız örneklem t-testleri ile karşılaştırılmıştır. Bağımlılık puanları açısından anlamlı farklılık gösteren değişkenler, çoklu doğrusal regresyon analizlerinde kontrol değişkeni olarak modele dahil edilmiştir.

Tablo 5

Kontrol Değişkenlerinin Belirlenmesine İlişkin Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	t	p	Cohen’s d
Cinsiyet	Kadın (n=303)	Erkek (n=79)			
SMB	17.47 ± 6.12	14.81 ± 5.24	3.532	<.001*	.45
İB	27.16 ± 9.55	25.72 ± 9.06	1.201	.231	.15
Çalışma durumu	Hayır (n=182)	Evet (n=200)			
SMB	18.34 ± 5.85	15.63 ± 5.93	4.488	<.001*	.46
İB	28.34 ± 9.06	25.52 ± 9.62	2.940	.003*	.30
Medeni hal	Evli (n=128)	Bekar (n=254)			
SMB	15.64 ± 5.98	17.56 ± 5.98	-2.960	.003*	-.32
İB	25.75 ± 10.11	27.42 ± 9.07	-1.630	.104	-.18
Psikiyatrik sorun nedeniyle başvurma	Hayır (n=222)	Evet (n=160)			
SMB	16.55 ± 5.87	17.43 ± 6.25	-1.399	.163	-.15
İB	26.26 ± 9.21	27.69 ± 9.75	-1.468	.143	-.15

Psikiyatrik ilaç kullanımı	Hayır (n=245)	Evet (n=137)			
SMB	16.71 ± 5.95	17.29 ± 6.21	-.909	.364	-.10
İB	26.37 ± 9.45	27.74 ± 9.43	-1.359	.175	-.14
Psikoloğa/psikoterapiye gitme	Hayır (n=179)	Evet (n=203)			
SMB	16.41 ± 6.03	17.36 ± 6.03	-1.530	.127	-.16
İB	26.93 ± 10.04	26.80 ± 8.94	.133	.894	.01
Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü	Hayır (n=243)	Evet (n=139)			
SMB	16.01 ± 5.80	18.50 ± 6.15	-3.959	<.001*	-.42
İB	25.52 ± 9.04	29.19 ± 9.74	-3.712	<.001*	-.39
Alkol kullanımı	Hayır (n=157)	Evet (n=225)			
SMB	16.48 ± 6.30	17.22 ± 5.84	-1.186	.236	-.12
İB	26.50 ± 9.78	27.11 ± 9.24	-.624	.533	-.06
Madde kullanımı	Hayır (n=356)	Evet (n=26)			
SMB	16.81 ± 6.03	18.35 ± 6.13	-1.251	.212	-.25
İB	26.81 ± 9.49	27.46 ± 9.07	-.336	.737	-.07
18 yaş öncesi travmatik olaya maruz kalma	Hayır (n=90)	Evet (n=292)			
SMB	17.20 ± 6.57	16.83 ± 5.88	.509	.611	.06
İB	26.24 ± 10.64	27.05 ± 9.07	-.704	.482	-.08
18 yaş sonrası travmatik olaya maruz kalma	Hayır (n=97)	Evet (n=285)			
SMB	17.46 ± 6.13	16.73 ± 6.01	1.034	.302	.12
İB	27.76 ± 9.71	26.55 ± 9.37	1.091	.276	.13
18 yaş öncesi şiddet maruziyeti	Hayır (n=153)	Evet (n=229)			
SMB	16.07 ± 5.97	17.48 ± 6.03	-2.263	.024*	-.24
İB	24.81 ± 9.43	28.23 ± 9.24	-3.511	<.001*	-.37
18 yaş sonrası şiddet maruziyeti	Hayır (n=188)	Evet (n=194)			
SMB	15.86 ± 5.87	17.94 ± 6.04	-3.423	.001*	-.35
İB	25.31 ± 9.06	28.36 ± 9.62	-3.181	.002*	-.33
18 yaş öncesi intihar girişimi	Hayır (n=347)	Evet (n=35)			
SMB	16.59 ± 5.93	20.17 ± 6.28	-3.391	.001*	-.60
İB	26.49 ± 9.26	30.49 ± 10.66	-2.396	.017*	-.42
18 yaş sonrası intihar girişimi	Hayır (n=354)	Evet (n=28)			
SMB	16.97 ± 6.09	16.25 ± 5.38	.606	.545	.12
İB	26.77 ± 9.50	27.96 ± 8.96	-.642	.521	-.13

SMB: Sosyal Medya Bağımlılığı, İB: İnternet Bağımlılığı, *p<.05

Regresyon modellerinde olası karıştırıcı etkileri azaltmak amacıyla yürütülen bağımsız örneklem *t*-testleri, Sosyal Medya Bağımlılığı ve İnternet Bağımlılığı puanlarının çeşitli ikili kategorik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını göstermiştir. Cinsiyete göre sosyal medya bağımlılığı puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmuş; kadınların ($M = 17.47$, $SD = 6.12$) sosyal medya bağımlılığı puanlarının erkeklerden ($M = 14.81$, $SD = 5.24$) daha yüksek olduğu görülmüştür, $t(380) = 3.53$, $p < .001$, $d = .45$. Buna karşılık internet bağımlılığı puanları cinsiyete göre anlamlı biçimde farklılaşmamıştır (kadınlar: $M = 27.16$, $SD = 9.55$; erkekler: $M = 25.72$, $SD = 9.06$), $t(380) = 1.20$, $p = .231$, $d = .15$.

Çalışma durumuna göre hem sosyal medya bağımlılığı hem de internet bağımlılığı puanlarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Çalışmayanların sosyal medya bağımlılığı puanları ($M = 18.34$, $SD = 5.85$), çalışanlara göre ($M = 15.63$, $SD = 5.93$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = 4.49$, $p < .001$, $d = .46$. Benzer

şekilde çalışmayanların internet bağımlılığı puanları ($M = 28.34$, $SD = 9.06$), çalışanlardan ($M = 25.52$, $SD = 9.62$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = 2.94$, $p = .003$, $d = .30$. Medeni duruma göre sosyal medya bağımlılığı puanları anlamlı biçimde farklılaşmış; bekarların ($M = 17.56$, $SD = 5.98$) sosyal medya bağımlılığı puanları evlilerden ($M = 15.64$, $SD = 5.98$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -2.96$, $p = .003$, $d = .32$. Buna karşın internet bağımlılığı puanları medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaşmamıştır (evli: $M = 25.75$, $SD = 10.11$; bekar: $M = 27.42$, $SD = 9.07$), $t(380) = -1.63$, $p = .104$, $d = .18$.

Psikiyatrik öyküye ilişkin değişkenler incelendiğinde, yaşamın herhangi bir döneminde psikiyatrik sorun nedeniyle doktora başvurma durumunun sosyal medya bağımlılığı (başvurmayan: $M = 16.55$, $SD = 5.87$; başvuran: $M = 17.43$, $SD = 6.25$), $t(380) = -1.40$, $p = .163$, $d = .15$, ve internet bağımlılığı (başvurmayan: $M = 26.26$, $SD = 9.21$; başvuran: $M = 27.69$, $SD = 9.75$), $t(380) = -1.47$, $p = .143$, $d = .15$ puanları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Benzer şekilde psikiyatrik ilaç kullanımı da sosyal medya bağımlılığı (kullanmayan: $M = 16.71$, $SD = 5.95$; kullanan: $M = 17.29$, $SD = 6.21$), $t(380) = -0.91$, $p = .364$, $d = .10$, ve internet bağımlılığı (kullanmayan: $M = 26.37$, $SD = 9.45$; kullanan: $M = 27.74$, $SD = 9.43$), $t(380) = -1.36$, $p = .175$, $d = .14$ açısından anlamlı bir farklılıkla ilişkili değildir. Psikoloğa/psikoterapiye gitme durumu açısından da sosyal medya bağımlılığı (gitmeyen: $M = 16.41$, $SD = 6.03$; giden: $M = 17.36$, $SD = 6.03$), $t(380) = -1.53$, $p = .127$, $d = .16$, ve internet bağımlılığı (gitmeyen: $M = 26.93$, $SD = 10.04$; giden: $M = 26.80$, $SD = 8.94$), $t(380) = 0.13$, $p = .894$, $d = .01$ puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Buna karşılık, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olanların sosyal medya bağımlılığı puanları ($M = 18.50$, $SD = 6.15$), öyküsü olmayanlara göre ($M = 16.01$, $SD = 5.80$) anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -3.96$, $p < .001$, $d = .42$. Aynı şekilde ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olanların internet bağımlılığı puanları ($M = 29.19$, $SD = 9.74$), olmayanlardan ($M = 25.52$, $SD = 9.04$) anlamlı düzeyde daha yüksektir, $t(380) = -3.71$, $p < .001$, $d = .39$.

Madde/alkol kullanımı değişkenleri incelendiğinde, alkol kullanımı sosyal medya bağımlılığı (kullanmayan: $M = 16.48$, $SD = 6.30$; kullanan: $M = 17.22$, $SD = 5.84$), $t(380) = -1.19$, $p = .236$, $d = .12$, ve internet bağımlılığı (kullanmayan: $M = 26.50$, $SD = 9.78$; kullanan: $M = 27.11$, $SD = 9.24$), $t(380) = -0.62$, $p = .533$, $d = .06$ puanlarında anlamlı bir farklılıkla ilişkili değildir. Madde kullanımı da sosyal medya bağımlılığı (kullanmayan: $M = 16.81$, $SD = 6.03$; kullanan: $M = 18.35$, $SD = 6.13$), $t(380) = -1.25$, $p = .212$, $d = .25$, ve internet bağımlılığı (kullanmayan: $M = 26.81$, $SD = 9.49$; kullanan: $M = 27.46$, $SD = 9.07$), $t(380) = -0.34$, $p = .737$, $d = .07$ puanları açısından anlamlı bir fark göstermemiştir.

Travma ve şiddet yaşantılarına ilişkin karşılaştırmalarda, 18 yaş öncesi “herhangi bir travmatik olaya maruz kalma” değişkeni sosyal medya bağımlılığı (maruz kalmayan: $M = 17.20$, $SD = 6.57$; maruz kalan: $M = 16.83$, $SD = 5.88$), $t(380) = 0.51$, $p = .611$, $d = .06$, ve internet bağımlılığı (maruz kalmayan: $M = 26.24$, $SD = 10.64$; maruz kalan: $M = 27.05$, $SD = 9.07$), $t(380) = -0.70$, $p = .482$, $d = .08$ puanlarında anlamlı fark yaratmamıştır. Benzer şekilde 18 yaş sonrası travmatik olaya maruz kalma değişkeni de sosyal medya bağımlılığı (maruz kalmayan: $M = 17.46$, $SD = 6.13$; maruz kalan: $M = 16.73$, $SD = 6.01$), $t(380) = 1.03$, $p = .302$, $d = .12$, ve internet bağımlılığı (maruz kalmayan: $M = 27.76$, $SD = 9.71$; maruz kalan: $M = 26.55$, $SD = 9.37$), $t(380) = 1.09$, $p = .276$, $d = .13$ açısından anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Buna karşın “şiddet maruziyeti” değişkeni daha belirgin bir örüntü sunmuştur: 18 yaş öncesinde herhangi bir şiddet türüne maruz kalanların sosyal medya bağımlılığı puanları ($M = 17.48$, $SD = 6.03$), maruz kalmayanlardan ($M = 16.07$, $SD = 5.97$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -2.26$, $p = .024$, $d = .24$; internet bağımlılığı puanları da maruz kalanlarda ($M = 28.23$, $SD = 9.24$), maruz kalmayanlara göre ($M = 24.81$, $SD = 9.43$)

daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -3.51, p < .001, d = .37$. 18 yaş sonrası şiddet maruziyetinde de benzer biçimde sosyal medya bağımlılığı puanları maruz kalanlarda ($M = 17.94, SD = 6.04$) maruz kalmayanlara göre ($M = 15.86, SD = 5.87$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -3.42, p = .001, d = .35$; internet bağımlılığı puanları da maruz kalanlarda ($M = 28.36, SD = 9.62$) maruz kalmayanlardan ($M = 25.31, SD = 9.06$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -3.18, p = .002, d = .33$.

Son olarak, 18 yaş öncesinde intihar girişimi olanların sosyal medya bağımlılığı puanları ($M = 20.17, SD = 6.28$), intihar girişimi olmayanlara göre ($M = 16.59, SD = 5.93$) anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -3.39, p = .001, d = .60$. Aynı karşılaştırmada internet bağımlılığı puanları da intihar girişimi olanlarda ($M = 30.49, SD = 10.66$) olmayanlara göre ($M = 26.49, SD = 9.26$) daha yüksek bulunmuştur, $t(380) = -2.40, p = .017, d = .42$. Buna karşın 18 yaş sonrası intihar girişimi değişkenine göre sosyal medya bağımlılığı (hayır: $M = 16.97, SD = 6.09$; evet: $M = 16.25, SD = 5.38$), $t(380) = 0.61, p = .545, d = .12$, ve internet bağımlılığı (hayır: $M = 26.77, SD = 9.50$; evet: $M = 27.96, SD = 8.96$), $t(380) = -0.64, p = .521, d = .13$ puanlarında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Bu örüntü birlikte değerlendirildiğinde, sosyal medya ve/veya internet bağımlılığı puanlarında anlamlı farklılık yaratan cinsiyet, çalışma durumu, medeni hal, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi ve sonrası şiddet maruziyeti ile 18 yaş öncesi intihar girişimi değişkenlerinin regresyon modellerinde olası karıştırıcı etkileri kontrol etmek üzere modele dahil edilmesi uygun görünmüştür.

Tablo 6'da yaş, karanlık üçlü, aydınlık üçlü, sosyal medya bağımlılığı ve internet bağımlılığı puanları arasındaki Pearson korelasyon analizi bulguları verilmiştir.

Tablo 6

Yaş, Karanlık Üçlü, Aydınlik Üçlü, Sosyal Medya Bağımlılığı ve İnternet Bağımlılığı Puanları Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi Bulguları

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Yaş	—									
2. Karanlık Üçlü Toplam	-.09	—								
3. Makyavelizm	.15**	.78**	—							
4. Narsisizm	-.09	.69**	.28**	—						
5. Psikopati	.06	.73**	.35**	.31**	—					
6. Aydınlik Üçlü Toplam	.08	.41**	.21**	.28**	.45**	—				
7. İnsanlığa İnanç	.07	.28**	.14**	.21**	.28**	.81**	—			
8. İnsancılık	.00	.40**	.15**	.27**	.51**	.85**	.52**	—		
9. Kantçılık	.12*	.34**	.22**	.21**	.32**	.81**	.46**	.57**	—	
10. Sosyal Medya Bağımlılığı	.28**	.14**	.16**	.05	.07	-.05	.03	-.03	.14**	—
11. İnternet Bağımlılığı	.20**	.19**	.20**	.03	.18**	-.10	-.03	-.07	.15**	.73**

* $p < .05$; ** $p < .01$

Yaş ile sosyal medya bağımlılığı arasında negatif ve orta düzeye yakın bir ilişki bulunmuştur, $r(380) = -.28, p < .001$. Benzer biçimde yaş ile internet bağımlılığı arasında da negatif bir ilişki vardır, $r(380) = -.20, p < .001$. Yaş ile Karanlık üçlü toplam puanı arasındaki ilişki anlamlı değildir, $r(380) = -.09, p = .071$; ancak yaş ile Karanlık üçlünün alt boyutu olan makyavelizm arasında negatif ve küçük düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır, $r(380) = -.15, p = .003$. Yaş ile kantçılık arasında ise pozitif ve küçük düzeyde bir ilişki görülmüştür, $r(380) = .12, p = .023$.

Karanlık üçlü ile aydınlık üçlü arasında ise genel olarak ters yönlü bir örüntü ortaya çıkmıştır. Karanlık üçlü toplam puanı, aydınlık üçlü toplam puanı ile orta düzeyde ve negatif yönde ilişkili bulunmuştur ($r = -.41, p < .01$). Benzer biçimde Karanlık üçlü toplam puanı, insanlığa inanç ($r = -.28, p < .01$), insancılık ($r = -.40, p < .01$) ve kantçılık ($r = -.34, p < .01$) ile anlamlı negatif korelasyonlar göstermiştir. Karanlık üçlü alt boyutlarının her biri de aydınlık üçlü toplam puanı ile negatif yönde ilişkili bulunmuştur (makyavelizm: $r = -.21, p < .01$; narsisizm: $r = -.28, p < .01$; psikopati: $r = -.45, p < .01$). Ayrıca psikopati ile aydınlık üçlü alt boyutları arasındaki ilişkilerin görece daha güçlü olduğu görülmüştür (insanlığa inanç: $r = -.28, p < .01$; insancılık: $r = -.51, p < .01$; kantçılık: $r = -.32, p < .01$).

Bağımlılık değişkenleri açısından incelendiğinde, sosyal medya bağımlılığı ile internet bağımlılığı arasında güçlü ve pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür ($r = .72, p < .01$). Sosyal medya bağımlılığı, Karanlık üçlü toplam puanı ($r = .14, p < .01$) ve makyavelizm ($r = .16, p < .01$) ile düşük düzeyde pozitif ilişki göstermiş; narsisizm ($r = .05, p > .05$) ve psikopati ($r = .07, p > .05$) ile ilişkisi anlamlı bulunmamıştır. Aydınlik üçlü toplam puanı ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişki anlamlı değildir ($r = -.05, p > .05$). Aydınlik üçlü alt boyutlarıyla sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkiler de genel olarak anlamlı değildir (insanlığa inanç: $r = .03, p > .05$; insancılık: $r = -.02, p > .05$); ancak kantçılık ile sosyal medya bağımlılığı arasında düşük düzeyde negatif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = -.14, p < .01$).

İnternet bağımlılığı puanları, Karanlık üçlü toplam puanı ($r = .19, p < .01$), makyavelizm ($r = .20, p < .01$) ve psikopati ($r = .18, p < .01$) ile düşük düzeyde pozitif ilişkiler göstermiş; narsisizm ile ilişkisi anlamlı bulunmamıştır ($r = .03, p > .05$). İnternet bağımlılığı ile aydınlık üçlü toplam puanı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir ($r = -.10, p > .05$). Aydınlik üçlü alt boyutları açısından değerlendirildiğinde, internet bağımlılığı ile insanlığa inanç ($r = -.03, p > .05$) ve insancılık ($r = -.07, p > .05$) arasındaki ilişkiler anlamlı değilken, kantçılık ile internet bağımlılığı arasında düşük düzeyde negatif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = -.15, p < .01$).

Tablo 7’de sosyal medya bağımlılığı puanlarının kontrol değişkenleri ve karanlık üçlü, aydınlık üçlü kişilik özellikleri ile yordanmasına ilişkin hiyerarşik regresyon analizi bulguları verilmiştir.

Tablo 7

Sosyal Medya Bağımlılığı Puanlarını Yordayan Hiyerarşik Regresyon: Karıştırıcıların Kontrolü ve Karanlık–Aydınlık Üçlü

Model özeti									
Model	R	R ²	SH	Cohen’s f^2	F(df1, df2)	p	ΔR^2	Δf^2	Δp
1 (Kontroller)	.39	.16	5.61	.18	8.59 (8, 373)	< .001	—	—	—
2 (+ Karanlık üçlü /Aydınlık üçlü)	.41	.17	5.59	.20	7.42 (10, 371)	< .001	.01	.01	.088
Model 2 katsayıları									

Yordayıcı	B	SH	β	t	p	kısmi r
Sabit	18.76	3.58	—	5.24	< .001	.26
Cinsiyet	-1.40	.76	-.09	-1.83	.067	-.09
Yaş	-.17	.04	-.25	-3.83	< .001	-.19
Çalışma durumu	-.29	.74	-.02	-.39	.699	-.02
Medeni hal	-.50	.75	-.04	-.66	.508	-.03
Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü	1.78	.61	.14	2.91	.004	.15
18 yaş öncesi şiddete maruz kalma	-.63	.74	-.05	-.86	.392	-.04
18 yaş sonrası şiddete maruz kalma	2.16	.74	.18	2.94	.003	.15
18 yaş öncesi intihar girişimi	1.31	1.08	.06	1.22	.224	.06
Karanlık Üçlü Toplam	.05	.03	.11	2.14	.033	.11
Aydınlık Üçlü Toplam	.01	.04	.02	.32	.752	.02

Not: Model 1 (kontroller): cinsiyet, yaş çalışma durumu, medeni hal, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddete maruz kalma, 18 yaş sonrası şiddete maruz kalma, 18 yaş öncesi intihar girişimi. Model 2'ye eklenen değişkenler: Karanlık Üçlü Toplam ve Aydınlik Üçlü Toplam

Sosyal medya bağımlılığı puanlarını yordamak amacıyla iki aşamalı (hiyerarşik) çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır (N = 382). Bu yaklaşımda önce “kontrol değişkenleri” modele alınmış, ardından asıl ilgi duyulan değişkenler (Karanlık üçlü ve Aydınlik üçlü toplam puanları) eklenerek bu değişkenlerin ek açıklayıcı katkı sağlayıp sağlamadığı test edilmiştir.

İlk blokta cinsiyet, yaş, çalışma durumu, medeni hal, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddet, 18 yaş sonrası şiddet ve 18 yaş öncesi intihar girişimi değişkenleri kontrol edilmiştir. Bu model anlamlı bulunmuştur, $F(8, 373) = 8.59$, $p < .001$ ve sosyal medya bağımlılığı puanlarındaki toplam varyansın %16'sını açıklamıştır ($R^2 = .16$). Modelin etki büyüklüğü Cohen's $f^2 = .18$ 'dir; bu değer, modelin bağımlı değişkeni açıklama gücünün küçük ile orta aralığında olduğunu gösterir. Yani kontrol değişkenleri birlikte ele alındığında sosyal medya bağımlılığı düzeyini anlamlı biçimde açıklar, ancak bu açıklama gücü çok büyük değildir.

İkinci blokta Karanlık üçlü toplam ve Aydınlik üçlü toplam puanları modele eklenmiştir. Nihai model de anlamlıdır, $F(10, 371) = 7.42$, $p < .001$ ve açıklanan varyans %17'ye yükselmiştir ($R^2 = .17$). Buna karşılık ikinci blokta gelen artış oldukça sınırlıdır ($\Delta R^2 = .01$) ve istatistiksel olarak anlamlı değildir, $\Delta F(2, 371) = 2.45$, $p = .088$. Bu artışın etki büyüklüğü de $\Delta f^2 = .01$ olup çok küçük düzeydedir. Başka bir ifadeyle, Karanlık/Aydınlik üçlü puanlarını eklemek modelin açıklama gücünü yalnızca yaklaşık %1 artırmıştır ve bu artış, örneklem hatasından bağımsız “güvenilir bir katkı” olarak değerlendirilememiştir.

Nihai modelde hangi değişkenlerin sosyal medya bağımlılığıyla anlamlı biçimde ilişkili olduğuna bakıldığında, yaş arttıkça sosyal medya bağımlılığı puanlarının azaldığı görülmüştür ($B = -0.17$, $\beta = -.25$), $t(371) = -3.83$, $p < .001$. Bu ilişkinin büyüklüğü kısmi $r = -.19$ 'dur; bu değer, diğer değişkenler kontrol edildiğinde yaşın sosyal medya bağımlılığı ile küçük-orta düzeyde ters yönlü bir ilişkiye sahip olduğunu gösterir. Ayrıca ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olan katılımcıların sosyal medya bağımlılığı puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur ($B = 1.78$, $\beta = .14$), $t(371) = 2.91$, $p = .004$ (kısmi $r = .15$). Benzer biçimde 18 yaş sonrası şiddet yaşantısı olanlarda sosyal medya bağımlılığı puanları daha yüksektir ($B = 2.16$, $\beta = .18$), $t(371) = 2.94$, $p = .003$ (kısmi $r = .15$). Bu iki bulgunun etki büyüklüğü (kısmi $r \approx .15$) küçük düzeydedir; yani istatistiksel olarak anlamlı olsa da pratikte çok büyük bir fark/etki anlamına gelmez.

Kişilik değişkenleri açısından, kontrol değişkenleri sabit tutulduğunda Karanlık üçlü toplam puanının sosyal medya bağımlılığını pozitif yönde yordadığı görülmüştür ($B = 0.05$, $\beta = .11$), $t(371) = 2.14$, $p = .033$. Bu ilişkinin kısmi r değeri .11 olup küçük bir etkiye işaret eder. Buna karşın Aydınlik Üçlü Toplam puanı sosyal medya bağımlılığını anlamlı biçimde yordamamıştır ($p = .752$). Sonuç olarak, bu analizler sosyal medya bağımlılığının özellikle daha genç yaş, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü ve 18 yaş sonrası şiddet yaşantısı ile ilişkili olduğunu; Karanlık üçlü özelliklerinin ise küçük düzeyde ek bir ilişki gösterebildiğini düşündürmektedir. Ancak Karanlık/Aydınlik üçlü puanlarının modele eklenmesiyle açıklanan toplam varyans artışı çok sınırlı kaldığından, kişilik toplam puanlarının bu örnekleme sosyal medya bağımlılığını açıklama katkısının zayıf olduğu da not edilmelidir.

Tablo 8’de sosyal medya bağımlılığı puanlarının kontrol değişkenleri ve karanlık üçlü, aydınlık üçlü kişilik özelliklerinin alt boyutları ile yordanmasına ilişkin hiyerarşik regresyon analizi bulguları verilmiştir.

Tablo 8

Sosyal Medya Bağımlılığı Puanlarını Yordayan Hiyerarşik Regresyon: Karıştırıcıların Kontrolü ve Karanlık–Aydınlik Üçlü Alt Boyutları

Model özeti									
Model	R	R ²	SH	Cohen’s f^2	F(df1, df2)	p	ΔR^2	Δf^2	Δp
1 (Kontroller)	.39	.16	5.61	.18	8.59 (8, 373)	< .001	—	—	—
2 (+ Alt boyutlar)	.44	.20	5.52	.24	6.35 (14, 367)	< .001	.04	.05	.008
Model 2 katsayıları									
Yordayıcı	B	SH	β	t	p	kısmi r			
Sabit	20.60	3.66	—	5.63	< .001	.28			
Cinsiyet	-1.48	.76	-.10	-1.95	.052	-.10			
Yaş	-.16	.04	-.24	-3.59	< .001	-.18			
Çalışma durumu	-.46	.74	-.04	-.61	.539	-.03			
Medeni hal	-.55	.76	-.04	-.73	.467	-.04			
Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü	1.76	.61	.14	2.90	.004	.15			
18 yaş öncesi şiddete maruz kalma	-.60	.74	-.05	-.82	.415	-.04			
18 yaş sonrası şiddete maruz kalma	2.27	.74	.19	3.09	.002	.16			
18 yaş öncesi intihar girişimi	.92	1.08	.04	.86	.391	.05			
Makyavelizm	.08	.05	.09	1.74	.083	.09			
Narsisizm	.01	.06	.01	.22	.826	.01			
Psikopati	.03	.07	.03	.49	.622	.03			
İnsanlığa İnanç	.25	.10	.15	2.58	.010	.13			
İnsancılık	.03	.12	.02	.26	.792	.01			
Kantçılık	-.30	.11	-.16	-2.74	.007	-.14			

Not: Model 1 (kontroller): cinsiyet, yaş, çalışma durumu, medeni hal, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddete maruz kalma, 18 yaş sonrası şiddete maruz kalma, 18 yaş öncesi intihar girişimi. Model 2’ye eklenen değişkenler: Karanlık Üçlü Alt Boyutları ve Aydınlik Üçlü Alt Boyutları

Sosyal medya bağımlılığı puanlarını yordamak için iki aşamalı (hiyerarşik) çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır (N = 382). Hiyerarşik yaklaşımda amaç, önce karıştırıcı/kontrol değişkenlerini modele alıp (ör. yaş, cinsiyet, şiddet öyküsü), ardından asıl ilgi duyulan değişkenleri ekleyerek bu eklemenin modeli ne kadar güçlendirdiğini test etmektir.

İlk blokta cinsiyet, yaş, çalışma durumu, medeni hal, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddet, 18 yaş sonrası şiddet ve 18 yaş öncesi intihar girişimi kontrol edilmiştir. Bu model anlamlı bulunmuş, $F(8, 373) = 8.59, p < .001$ ve sosyal medya bağımlılığı puanlarındaki değişimin %16'sını açıklamıştır ($R^2 = .16$). Bu açıklama gücünün etki büyüklüğü Cohen's $f = .18$ 'dir; bu değer, modelin genel etkisinin küçük ile orta düzey arasında olduğunu gösterir (yani model anlamlıdır ama “çok güçlü” bir açıklama sağlamaz).

İkinci blokta kişilik alt boyutları (makyavelizm, narsisizm, psikopati; insanlığa inanç, insancılık, kantçılık) modele eklenmiştir. Bu nihai model de anlamlıdır, $F(14, 367) = 6.35, p < .001$ ve açıklanan varyans %20'ye yükselmiştir ($R^2 = .20$; Cohen's $f = .24$). En kritik nokta, alt boyutların eklenmesiyle açıklanan varyanstaki artışın anlamlı olmasıdır: $\Delta R^2 = .04, \Delta F(6, 367) = 2.96, p = .008$. Bu artışın etki büyüklüğü $\Delta f = .05$ olup küçük düzeydedir. Yani alt boyutlar modele istatistiksel olarak anlamlı bir katkı yapmaktadır; fakat bu katkı büyüklük olarak sınırlıdır (yaklaşık %4 ek açıklama).

Nihai modelde, yaş sosyal medya bağımlılığını negatif yönde ve anlamlı biçimde yordamıştır ($B = -.16, \beta = -.24, t(367) = -3.59, p < .001$). Bu, yaş arttıkça sosyal medya bağımlılığı puanının düşme eğiliminde olduğunu gösterir; bu ilişkinin büyüklüğü kısmi $r = -.18$ olup küçük-orta düzeydedir. Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olanlarda sosyal medya bağımlılığı puanı daha yüksektir ($B = 1.76, \beta = .14, t(367) = 2.90, p = .004$ (kısmi $r = .15$). Benzer şekilde, 18 yaş sonrası şiddet yaşantısı olanlarda sosyal medya bağımlılığı puanı daha yüksektir ($B = 2.27, \beta = .19, t(367) = 3.09, p = .002$ (kısmi $r = .16$). Bu iki değişkenin etkileri de küçük düzeydedir ancak istatistiksel olarak güvenilirdir.

Alt boyutlar içinde İnsanlığa İnanç sosyal medya bağımlılığını pozitif yönde yordamıştır ($B = .25, \beta = .15, t(367) = 2.58, p = .010$ (kısmi $r = .13$). Kantçılık ise sosyal medya bağımlılığını negatif yönde yordamıştır ($B = -.30, \beta = -.16, t(367) = -2.74, p = .007$ (kısmi $r = -.14$). Bu bulgular, diğer tüm kontrol değişkenleri sabitken “insanlığa inanç” puanı arttıkça sosyal medya bağımlılığı puanının bir miktar yükseldiğini; “kantçılık” puanı arttıkça ise sosyal medya bağımlılığı puanının bir miktar düştüğünü gösterir. Buna karşılık makyavelizm ($p = .083$), narsisizm, psikopati ve insancılık anlamlı yordayıcılar değildir (tümü $p > .05$). Cinsiyetin etkisi ise sınırda kalmış ve geleneksel anlamlılık düzeyini aşmamıştır ($p = .052$).

Özetle, model sosyal medya bağımlılığını açıklamada anlamlıdır ve genel etki büyüklüğü küçük-orta düzeydedir ($f^2 = .24$). Alt boyutların eklenmesi modeli istatistiksel olarak anlamlı biçimde güçlendirmiştir; ancak bu güçlenme küçük düzeyde bir artışa karşılık gelmektedir ($\Delta f^2 = .05$). En tutarlı yordayıcılar daha düşük yaş, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş sonrası şiddet yaşantısı ve alt boyutlar içinde insanlığa inanç (pozitif) ile kantçılık (negatif) olarak görünmektedir.

Sosyal medya bağımlılığı için ilk blokta (cinsiyet, yaş, çalışma durumu, medeni hal, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddet, 18 yaş sonrası şiddet, 18 yaş öncesi intihar girişimi) kurulan kontrol modeli anlamlıdır, $F(8, 373) = 8.59, p < .001$ ve varyansın %16'sını açıklar ($R^2 = .16$; Cohen's $f^2 = .18$).

İkinci blokta toplam puanlar (Karanlık üçlü toplam + Aydınlik üçlü toplam) eklendiğinde modelin açıklayıcılığı $R^2 = .17$ 'ye yükselmiştir; ancak bu artış küçüktür ($\Delta R^2 = .01$) ve istatistiksel olarak anlamlı değildir, $\Delta F(2, 371) = 2.46, p = .087$ ($\Delta f^2 = .01$). Yani sosyal medya bağımlılığı için “toplam puan” eklemek modele çok sınırlı bir katkı sağlamış ve bu katkı güvenilir düzeyde desteklenmemiştir.

Buna karşılık ikinci blokta alt boyutlar (makyavelizm, narsisizm, psikopati; insanlığa inanç, insancılık, kantçılık) eklendiğinde açıklanan varyans $R^2 = .20$ 'ye yükselmiştir ve bu artış anlamlıdır, $\Delta F(6, 367) = 3.00, p = .008$ ($\Delta R^2 = .04$; $\Delta f^2 = .05$). Bu, alt boyutların modele eklenmesinin sosyal medya bağımlılığı

puanlarını açıklamada istatistiksel olarak güvenilir bir katkı sağladığını; ancak etki büyüklüğünün ($\Delta f^2 = .05$) küçük düzeyde kaldığını gösterir.

İki nihai model karşılaştırıldığında alt boyut modeli ($R^2 = .20$), toplam puan modelinden ($R^2 = .17$) yaklaşık %3 daha fazla varyans açıklamaktadır (yaklaşık $+0.03$). Pratik olarak bu, sosyal medya bağımlılığını açıklamak açısından alt boyut yaklaşımının daha bilgilendirici olduğunu düşündürür.

Tablo 9’da internet bağımlılığı puanlarının kontrol değişkenleri ve karanlık üçlü, aydınlık üçlü kişilik özellikleri ile yordanmasına ilişkin hiyerarşik regresyon analizi bulguları verilmiştir.

Tablo 9

İnternet Bağımlılığı Puanlarını Yordayan Hiyerarşik Regresyon: Karıştırıcıların Kontrolü ve Karanlık–Aydınlık Üçlü

Model özeti									
Model	R	R ²	SH	Cohen’s f^2	F(df1, df2)	p	ΔR^2	Δf^2	Δp
1 (Kontroller)	.32	.10	9.05	.11	5.98 (7, 374)	< .001	—	—	—
2 (+ Karanlık üçlü /Aydınlık üçlü)	.35	.12	8.96	.14	5.78 (9, 372)	< .001	.02	.03	.010
Model 2 katsayıları									
Yordayıcı	B	SH	β	t	p	kısmi r			
Sabit	22.30	4.91	—	4.54	< .001	—			
Cinsiyet	-.13	1.22	-.01	-.10	.918	-.01			
Yaş	-.18	.06	-.17	-2.80	.005	-.14			
Çalışma durumu	-.19	1.19	-.01	-.16	.870	-.01			
Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü	2.73	.98	.14	2.79	.006	.14			
18 yaş öncesi şiddete maruz kalma	1.21	1.19	.06	1.02	.308	.05			
18 yaş sonrası şiddete maruz kalma	2.01	1.18	.11	1.71	.089	.09			
18 yaş öncesi intihar girişimi	.82	1.73	.03	.47	.636	.02			
Karanlık Üçlü Toplam	.11	.04	.15	2.74	.007	.14			
Aydınlık Üçlü Toplam	-.01	.06	-.01	-.18	.858	-.01			

Not: Model 1 (kontroller): cinsiyet, yaş, çalışma durumu, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddete maruz kalma, 18 yaş sonrası şiddete maruz kalma, 18 yaş öncesi intihar girişimi. Model 2’ye eklenen değişkenler: Karanlık Üçlü Toplam ve Aydınlik Üçlü Toplam

İnternet bağımlılığı puanlarını yordamak amacıyla iki aşamalı (hiyerarşik) çoklu doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır (N = 382). Bu yöntemde önce demografik ve klinik/yaşantı değişkenleri kontrol edilerek temel model kurulmuş, ardından kişilik değişkenleri (Karanlık üçlü ve Aydınlik üçlü toplam puanları) eklenerek bu eklemenin modele ne kadar katkı sağladığı test edilmiştir.

İlk blokta cinsiyet, yaş, çalışma durumu, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddet, 18 yaş sonrası şiddet ve 18 yaş öncesi intihar girişimi modele alınmıştır. Model 1 anlamlı bulunmuştur, $F(7, 374) = 5.98$, $p < .001$ ve internet bağımlılığı puanlarındaki toplam değişimin %10’unu açıklamıştır ($R^2 = .10$). Bu modelin etki büyüklüğü Cohen’s $f^2 = .11$ ’dir; bu değer modelin açıklama gücünün küçük düzeyde olduğunu gösterir. Yani model istatistiksel olarak güvenilir, ancak internet bağımlılığını “çok yüksek” oranda açıklamaz.

İkinci blokta Karanlık üçlü toplam ve Aydınlik üçlü toplam puanları modele eklenmiştir. Nihai model de anlamlıdır, $F(9, 372) = 5.78$, $p < .001$ ve açıklanan varyans $R^2 = .12$ ’ye yükselmiştir (Cohen’s $f^2 = .14$). En önemli nokta, bu ikinci blokla açıklanan varyanstaki artışın anlamlı olmasıdır: $\Delta R^2 = .02$, $\Delta F(2, 372) = 4.67$, $p = .010$. Ancak bu artışın etki büyüklüğü $\Delta f^2 = .03$ olup küçük düzeydedir. Yani kişilik toplam

puanları modele istatistiksel olarak anlamlı bir katkı eklemiştir ama bu katkı büyüklük olarak sınırlıdır (yaklaşık %2 ek açıklama).

Nihai modele (Model 2) bakıldığında, yaş internet bağımlılığını negatif yönde ve anlamlı biçimde yordamıştır ($B = -.18$, $\beta = -.17$), $t(372) = -2.80$, $p = .005$. Bu, yaş arttıkça internet bağımlılığı puanının düşme eğiliminde olduğunu gösterir; ilişkinin büyüklüğü kısmi $r = -.14$ olup küçük düzeydedir. Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olan katılımcıların internet bağımlılığı puanları daha yüksektir ($B = 2.73$, $\beta = .14$), $t(372) = 2.79$, $p = .006$ (kısmi $r = .14$); bu da küçük ama anlamlı bir etkidir.

Kişilik değişkenleri açısından, kontrol değişkenleri sabitken Karanlık üçlü toplam internet bağımlılığını pozitif yönde anlamlı biçimde yordamıştır ($B = .11$, $\beta = .15$), $t(372) = 2.74$, $p = .007$ (kısmi $r = .14$). Yani Karanlık üçlü özellikleri arttıkça internet bağımlılığı puanı da küçük bir artış eğilimi göstermektedir. Buna karşılık Aydınlik Üçlü Toplam anlamlı bir yordayıcı değildir ($p = .858$). Ayrıca cinsiyet, çalışma durumu, 18 yaş öncesi şiddet ve 18 yaş öncesi intihar girişimi değişkenleri de nihai modelde anlamlı bulunmamıştır (tümü $p > .05$); 18 yaş sonrası şiddet ise sınırda kalmıştır ($p = .089$).

Özetle, bu analiz internet bağımlılığının özellikle daha genç yaş, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü ve Karanlık üçlü kişilik özellikleri ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Modelin genel açıklama gücü (küçük) düzeydedir ($f^2 = .14$) ve kişilik toplam puanlarının eklenmesi istatistiksel olarak anlamlı olsa da pratik katkısı (küçük) bir artışa karşılık gelmektedir ($\Delta f^2 = .03$). Bu nedenle bulgular, internet bağımlılığını açıklamada kişilik özelliklerinin rolü olabileceğini destekler; ancak bu rolün büyüklüğünün sınırlı olduğu da dikkate alınmalıdır.

Tablo 10'da internet bağımlılığı puanlarının kontrol değişkenleri ve Karanlık üçlü, Aydınlik üçlü kişilik özelliklerinin alt boyutları ile yordanmasına ilişkin hiyerarşik regresyon analizi bulguları verilmiştir.

Tablo 10

İnternet Bağımlılığı Puanlarını Yordayan Hiyerarşik Regresyon: Karıştırıcıların Kontrolü ve Karanlık–Aydınlik Üçlü Alt Boyutları

Model özeti									
Model	R	R ²	SH	Cohen's f^2	F(df1, df2)	p	ΔR^2	Δf^2	Δp
1 (Kontroller)	.32	.10	9.05	.11	5.98 (7, 374)	< .001	—	—	—
2 (+ Alt boyutlar)	.39	.15	8.87	.18	4.97 (13, 368)	< .001	.05	.06	.002
Model 2 katsayıları									
Yordayıcı	B	SH	β	t	p	kısmi r			
Sabit	24.28	5.09	—	4.77	< .001	—			
Cinsiyet	-.23	1.22	-.01	-.19	.852	-.01			
Yaş	-.17	.06	-.17	-2.69	.008	-.14			
Çalışma durumu	-.45	1.19	-.02	-.38	.707	-.02			
Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü	2.62	.98	.13	2.69	.008	.14			
18 yaş öncesi şiddete maruz kalma	1.23	1.18	.06	1.04	.297	.05			
18 yaş sonrası şiddete maruz kalma	1.75	1.18	.09	1.48	.139	.08			
18 yaş öncesi intihar girişimi	.69	1.73	.02	.40	.692	.02			
Makyavelizm	.14	.08	.10	1.77	.078	.09			
Narsisizm	-.09	.10	-.05	-.98	.326	-.05			
Psikopati	.26	.10	.15	2.54	.011	.13			
İnsanlığa İnanç	.19	.16	.07	1.19	.233	.06			

İnsancılık	.16	.20	.06	.80	.423	.04
Kantçılık	-.37	.18	-.13	-2.07	.039	-.11

Not: Model 1 (kontroller): cinsiyet, yaş, çalışma durumu, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddete maruz kalma, 18 yaş sonrası şiddete maruz kalma, 18 yaş öncesi intihar girişimi. Model 2'ye eklenen değişkenler: Karanlık Üçlü Alt Boyutları ve Aydınlik Üçlü Alt Boyutları

İnternet bağımlılığı puanlarını yordamak amacıyla iki aşamalı (hiyerarşik) çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır (N = 382). İlk aşamada cinsiyet, yaş, çalışma durumu, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, 18 yaş öncesi şiddet, 18 yaş sonrası şiddet ve 18 yaş öncesi intihar girişimi kontrol değişkenleri olarak modele alınmıştır. Bu Model 1 anlamlıdır, $F(7, 374) = 5.98, p < .001$ ve internet bağımlılığı puanlarındaki varyansın %10'unu açıklamaktadır ($R^2 = .10$). Modelin etki büyüklüğü Cohen's $f^2 = .11$ olup bu değer küçük düzeyde bir açıklama gücüne işaret eder.

İkinci aşamada kişilik alt boyutları (makyavelizm, narsisizm, psikopati; insanlığa inanç, insancılık, kantçılık) modele eklenmiştir. Nihai model (Model 2) de anlamlıdır, $F(13, 368) = 4.97, p < .001$ ve açıklanan varyans $R^2 = .15$ 'e yükselmiştir (Cohen's $f^2 = .18$; küçük–orta aralığı). Alt boyutların eklenmesiyle modelin açıklama gücü anlamlı biçimde artmıştır ($\Delta R^2 = .05$), $\Delta F(6, 368) = 3.46, p = .002$. Bu artışın etki büyüklüğü $\Delta f^2 = .06$ olup küçük düzeydedir; yani alt boyutlar istatistiksel olarak güvenilir bir katkı sağlar, fakat bu katkı büyüklük olarak sınırlıdır (yaklaşık %5 ek açıklama).

Nihai modelde yaş arttıkça internet bağımlılığı puanları azalmaktadır ($B = -.17, \beta = -.17$), $t(368) = -2.69, p = .008$; bu ilişkinin büyüklüğü kısmi $r = -.14$ olup küçük düzeydedir. Ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olan katılımcıların internet bağımlılığı puanları daha yüksektir ($B = 2.62, \beta = .13$), $t(368) = 2.69, p = .008$ (kısmi $r = .14$; küçük etki). Alt boyutlar içinde psikopati internet bağımlılığını pozitif yönde yordamıştır ($B = .26, \beta = .15$), $t(368) = 2.54, p = .011$ (kısmi $r = .13$; küçük etki). Kantçılık ise internet bağımlılığını negatif yönde yordamıştır ($B = -.37, \beta = -.13$), $t(368) = -2.07, p = .039$ (kısmi $r = -.11$; küçük etki). Makyavelizm sınırda kalmış ($p = .078$), narsisizm, insanlığa inanç ve insancılık ise anlamlı yordayıcılar değildir (tümü $p > .05$). Kontrol değişkenleri içinde cinsiyet ve çalışma durumu da bu modelde anlamlı değildir.

Özetle, bu sonuçlar internet bağımlılığının daha çok genç yaş, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü ve kişilik alt boyutları içinde özellikle psikopati (artırıcı yönde) ve kantçılık (azaltıcı yönde) ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, alt boyutların modele sağladığı ek katkı istatistiksel olarak anlamlı olsa da etki büyüklüğü küçük düzeydedir; yani bu değişkenler internet bağımlılığını açıklar, ancak açıklama gücü sınırlı kalmaktadır.

İnternet bağımlılığı için kontrol değişkenleriyle kurulan Model 1 anlamlıdır, $F(7, 374) = 5.98, p < .001$ ve varyansın %10'unu açıklar ($R^2 = .10$; $f^2 = .11$).

İkinci blokta toplam puanlar (Karanlık üçlü toplam + Aydınlik üçlü toplam) eklendiğinde açıklanan varyans $R^2 = .12$ 'ye yükselmiştir ve bu artış anlamlıdır, $\Delta F(2, 372) = 4.67, p = .010$ ($\Delta R^2 = .02$; $\Delta f^2 = .03$). Yani internet bağımlılığında toplam puanların modele katkısı istatistiksel olarak güvenilir olsa da etki büyüklüğü küçüktür (yaklaşık %2 ek açıklama).

İkinci blokta alt boyutlar eklendiğinde ise açıklanan varyans $R^2 = .15$ 'e yükselmiş ve artış daha belirgin biçimde anlamlı bulunmuştur, $\Delta F(6, 368) = 3.52, p = .002$ ($\Delta R^2 = .05$; $\Delta f^2 = .06$). Bu da alt boyutların internet bağımlılığı puanlarını açıklamada anlamlı ve küçük düzeyde ek katkı sağladığını gösterir.

İki nihai model karşılaştırıldığında alt boyut modeli ($R^2 = .15$), toplam puan modelinden ($R^2 = .12$) yaklaşık %3 daha fazla varyans açıklamaktadır (yaklaşık $+0.03$). Yani internet bağımlılığı için de alt boyut yaklaşımı, toplam puana göre daha fazla bilgi taşımaktadır.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Dijital teknolojilerin günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası hâline gelmesiyle birlikte, bireylerin internet ve sosyal medya kullanım biçimleri yalnızca kullanım sıklığı açısından değil, problemli kullanım ve bağımlılık göstergeleri açısından da incelenmeye başlanmıştır. Bu araştırmada “kullanım” kavramı, dijital davranışların genel kullanım alışkanlıklarından başlayarak problemli kullanım ve bağımlılık düzeyine uzanan süreklilik içinde ele alınmıştır. Bu doğrultuda elde edilen bulgular, Karanlık üçlü ve Aydınlik üçlü kişilik özelliklerinin dijital kullanım örüntülerinin niteliği ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Araştırma bulguları, Karanlık üçlü toplam puanının hem sosyal medya hem de internet kullanımının problemli boyutlarıyla pozitif yönde ilişkili olduğunu ortaya koymuştur (H1, H2). Bu sonuç, karanlık kişilik özelliklerine sahip bireylerin dijital ortamlarda daha yoğun ve kontrolsüz kullanım eğilimleri gösterebildiğini belirten çalışmalarla paraleldir (Casale ve Fioravanti, 2018; Kircaburun vd., 2018). Bununla birlikte etki büyüklüklerinin düşük düzeyde olması, dijital kullanım davranışlarının yalnızca kişilik özellikleriyle açıklanamayacağını ve kullanımın çok boyutlu bir yapı sergilediğini düşündürmektedir. Kontrol değişkenleri modele eklendiğinde de Karanlık üçlü’nün anlamlı yordayıcı olmaya devam etmesi (H5, H6), kişilik özelliklerinin dijital kullanım örüntülerinin riskli boyutları açısından önemli bir rol oynayabileceğini göstermektedir.

Alt boyut analizlerinde sosyal medya kullanımının problemli yönleri açısından makyavelizm, narsisizm ve psikopatının anlamlı yordayıcı olmaması (H10), sosyal medya kullanımının yalnızca manipülasyon ya da benlik sunumu motivasyonlarıyla açıklanamayacak kadar çok işlevli bir yapıya sahip olduğunu düşündürmektedir. Buna karşın internet kullanımının problemli boyutlarında psikopatının anlamlı bir yordayıcı olması (H11), dürtüsellik ve uyarılma arayışı gibi özelliklerin özellikle kontrolsüz dijital kullanım davranışlarıyla ilişkili olabileceğini göstermektedir (Kuss vd., 2014; Lee ve Lim, 2021).

Aydınlik üçlü kişilik özelliklerine ilişkin bulgular, dijital kullanım davranışlarının yalnızca risk faktörleri üzerinden açıklanamayacağını ortaya koymuştur. Toplam Aydınlik üçlü puanının kullanımın problemli boyutları ile anlamlı ilişki göstermemesi (H3, H4, H7, H8), prososyal eğilimlerin dijital ortamlarda geçirilen süreyi veya kullanım yoğunluğunu otomatik olarak azaltmayabileceğini düşündürmektedir. Sosyal medya platformlarının sosyal bağ kurma, empati ve destek sunma gibi işlevleri göz önüne alındığında, aydınlık kişilik özelliklerine sahip bireylerin de aktif dijital kullanım sergilemesi beklenebilir. Bununla birlikte kantçılık alt boyutunun problemli kullanım göstergelerini negatif yönde yordaması (H12, H13), etik ilkelere bağlılık ve özdenetim süreçlerinin dijital kullanım davranışlarını daha dengeli hâle getirebileceğini göstermektedir (Castagna ve Hart, 2024; Kaufman vd., 2019). Buna karşılık insanlığa inanç boyutunun sosyal medya kullanımının problemli yönleri ile pozitif ilişkili bulunması (H12), sosyal bağlılık arayışının kullanım yoğunluğunu artırabileceğini düşündürmektedir.

Modellerin açıklayıcılığı incelendiğinde, toplam puanların modele eklenmesi sınırlı bir katkı sağlarken (H9), alt boyutların eklenmesiyle açıklanan varyansın artması (H14), dijital kullanım davranışlarının kişiliğin daha özgül bileşenleri ile daha iyi açıklanabileceğini göstermektedir. Bu bulgu, dijital kullanım araştırmalarında genel kişilik kategorileri yerine boyut temelli yaklaşımların önemini vurgulamaktadır.

Demografik değişkenler açısından elde edilen sonuçlar, dijital kullanım davranışlarının gelişimsel ve bağlamsal faktörlerle ilişkili olduğunu göstermektedir. Yaşın artmasıyla birlikte problemli kullanım düzeylerinin azalması, genç bireylerin dijital ortamlara daha yoğun yöneldiğini gösteren çalışmalarla uyumludur (Andreassen vd., 2016; Montag vd., 2019). Psikiyatrik öykü ve travmatik yaşantıların dijital kullanım ile ilişkili bulunması ise dijital ortamların bazı bireyler için duygu düzenleme veya kaçış aracı olarak kullanılabileceğini düşündürmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, bu araştırma dijital davranışların yalnızca bağımlılık kavramı ile sınırlı olmadığını; kullanım biçiminin niteliğinin, kişilik özellikleri ve bağlamsal faktörlerin etkileşimiyle şekillendiğini göstermektedir. Karanlık üçlü özellikleri riskli kullanım örüntüleriyle ilişkili görünürken, kantçılık gibi aydınlık özelliklerin daha dengeli kullanım davranışlarını destekleyebileceği anlaşılmaktadır. Bu sonuçlar, dijital kullanım alışkanlıklarının değerlendirilmesinde bağımlılık odaklı yaklaşımların yanı sıra kullanım örüntülerini bütüncül biçimde ele alan modellerin önemini ortaya koymaktadır.

Sonuç, Uygulayıcıya Yönelik Çıkarımlar, Sınırlılıklar ve Gelecek Araştırmalar

Bu çalışmanın bulguları, Karanlık ve Aydınlik üçlü kişilik özelliklerinin internet ve sosyal medya **kullanım örüntülerinin niteliği** ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Karanlık üçlü özelliklerinin dijital kullanımın daha riskli ve kontrolsüz boyutları ile ilişkili bulunması, kişilik temelli farklılıkların dijital davranışların anlaşılmasında önemli bir rol oynayabileceğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık Aydınlik üçlü'nün toplam puan düzeyinde belirgin bir koruyucu etki göstermemesi, dijital kullanım davranışlarının yalnızca prososyal kişilik özellikleri üzerinden açıklanamayacağını düşündürmektedir. Ancak kantçılık alt boyutunun daha dengeli kullanım örüntüleri ile ilişkili bulunması, etik yönelim ve özdenetim süreçlerinin dijital davranışları düzenleyici bir rol oynayabileceğine işaret etmektedir. Bu sonuçlar, dijital kullanım davranışlarının bağımlılık odaklı dar bir çerçeve yerine, genel kullanım alışkanlıklarından problemli kullanıma uzanan bir süreklilik içinde ele alınması gerektiğini desteklemektedir.

Uygulayıcılar İçin Çıkarımlar

Bu çalışmanın bulguları klinik uygulamalar ve psikoeğitim programları açısından dijital kullanım davranışlarının değerlendirilmesine yönelik önemli ipuçları sunmaktadır. Karanlık üçlü kişilik özelliklerinin dijital kullanımın riskli ve kontrolsüz boyutları ile ilişkili bulunması, özellikle psikopati ve dürtüsellik temelli özelliklere sahip bireylerde internet ve sosyal medya kullanım örüntülerinin klinik görüşme süreçlerine dahil edilmesinin yararlı olabileceğini düşündürmektedir. Psikoterapi ve danışmanlık uygulamalarında dijital davranışların yalnızca alışkanlık düzeyinde değil, bireylerin duygu düzenleme stratejileri, sosyal onay arayışı ve başa çıkma biçimleri bağlamında ele alınması önerilmektedir. Buna karşılık kantçılık boyutunun daha dengeli kullanım örüntüleri ile ilişkili bulunması, etik farkındalık, özdenetim ve kişilerarası sorumluluk temelli psikoeğitim müdahalelerinin dijital kullanım davranışlarını düzenlemede koruyucu bir rol oynayabileceğini göstermektedir. Özellikle genç yetişkinlere yönelik dijital okuryazarlık ve bilinçli teknoloji kullanımı programlarında empati geliştirme, sınır koyma ve değer temelli karar verme becerilerini güçlendiren içeriklere yer verilmesi önerilmektedir. Ayrıca ruh sağlığı profesyonellerinin, travmatik yaşantılar veya psikiyatrik kırılganlıklar ile dijital kullanım arasındaki olası ilişkileri göz önünde bulundurarak bütüncül değerlendirme yapmaları, önleyici müdahalelerin etkinliğini artırabilir.

Sınırlılıklar ve Gelecek Araştırmalar

Araştırmanın kesitsel tasarıma sahip olması, değişkenler arasındaki ilişkilerin nedensel olarak yorumlanmasını sınırlandırmaktadır. Gelecek araştırmalarda boylamsal tasarımların kullanılması, kişilik özelliklerinin dijital kullanım davranışlarının zaman içindeki değişimini nasıl etkilediğinin daha net anlaşılmasına katkı sağlayabilir. Örneklemin kolayda örnekleme yöntemiyle oluşturulması ve katılımcıların büyük çoğunluğunun kadınlardan oluşması bulguların genellenebilirliğini sınırlamaktadır. Her ne kadar yaş ve cinsiyet analizlerde kontrol edilse de, daha dengeli ve temsili örneklemelerle yürütülecek çalışmalar bu sınırlılığı azaltacaktır. Ayrıca çalışmada kullanılan tüm ölçüm araçlarının öz-bildirim temelli olması sosyal beğenirlik yanlılığı riskini artırabilir. Gelecek araştırmalarda davranışsal ölçümler, klinik değerlendirmeler veya çoklu veri kaynaklarının kullanılması önerilmektedir. Bunun yanı sıra sosyal medya kullanımına ilişkin resmi tanı ölçütlerinin bulunmaması, elde edilen bulguların klinik tanıdan ziyade problemlili kullanım eğilimleri bağlamında değerlendirilmesini gerektirmektedir. İlerleyen çalışmaların duygusal düzenleme güçlükleri, dürtüsellik, yalnızlık ve stresle başa çıkma stratejileri gibi değişkenleri içeren aracılık ve düzenleyicilik modelleri test etmesi, kişilik özellikleri ile dijital kullanım davranışları arasındaki ilişkilerin daha kapsamlı biçimde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Ağralı-Ermiş, S., Şahin, M. Y., & Demirus, B. (2018). The adaptation of the Short Dark Triad (SD3) inventory to the Turkish sample: A study of validity and reliability. *Journal of Research in Education and Society*, 5(2), 138–156.
- Andreassen, C. S., Billieux, J., Griffiths, M. D., Kuss, D. J., Demetrovics, Z., Mazzoni, E., & Pallesen, S. (2016). The relationship between addictive use of social media and video games and symptoms of psychiatric disorders. A large-scale cross-sectional study. *Psychology of Addictive Behaviors*, 30(2), 252–262. <https://doi.org/10.1037/adb0000160>
- Best, P., Manktelow, R., & Taylor, B. (2014). Online communication, social media, and adolescent wellbeing: A systematic narrative review. *Children and Youth Services Review*, 41, 27–36. <https://doi.org/10.1016/j.chidyouth.2014.03.001>
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak-Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (18. baskı). Pegem Akademi.
- Casale, S., & Fioravanti, G. (2018). Why narcissists are at risk for developing Facebook addiction: The need to be admired and the need to belong. *Addictive Behaviors*, 76, 312–318. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2017.08.038>
- Castagna, P. J., & Hart, W. (2024). Light triad traits moderate the relationship between the dark tetrad and immoral character. *Personality and Individual Differences*, 222 (1), 112593. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2024.112593>
- Cheng, Y. S., Tseng, P. T., Lin, P. Y., Chen, T. Y., Stubbs, B., Carvalho, A. F., Wu, C. K., Chen, Y. W., & Wu, M. K. (2018). Internet addiction and its relationship with suicidal behaviors: A meta-analysis of multinational observational studies. *Journal of Clinical Psychiatry*, 79(4), Article 17r11761. <https://doi.org/10.4088/jcp.17r11761>
- Griffiths, M. D. (2005). A components model of addiction within a biopsychosocial framework. *Journal of Substance Use*, 10 (4), 191–197. <https://doi.org/10.1080/14659890500114359>
- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the Short Dark Triad (SD3): A brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28–41. <https://doi.org/10.1177/1073191113514105>

- Kaufman, S. B., Yaden, D. B., Hyde, E., & Tsukayama, E. (2019). The light vs. dark triad of personality: Contrasting two very different profiles of human nature. *Frontiers in Psychology*, 10, 467. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00467>
- Kircaburun, K., Demetrovics, Z., & Tosuntaş, Ş. B. (2018). Analyzing the links between problematic social media use, Dark Triad traits, and self-esteem. *International Journal of Mental Health and Addiction*. <https://doi.org/10.1007/s11469-018-9900-1>
- Kuss, D. J., & Griffiths, M. D. (2017). Social networking sites and addiction: Ten lessons learned. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 14(3), 311. <https://doi.org/10.3390/ijerph14030311>
- Kuss, D. J., Griffiths, M. D., Karila, L., & Billieux, J. (2014). Internet addiction: A systematic review of epidemiological research for the last decade. *Current Pharmaceutical Design*, 20(25), 4026–4052. <https://doi.org/10.2174/13816128113199990617>
- Kutlu, M., Savcı, M., Demir, Y., & Aysan, F. (2016). Young İnternet Bağımlılığı Testi kısa formunun Türkçe uyarlaması: Üniversite öğrencileri ve ergenlerde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17(Ek sayı 1), 69–76. doi: 10.5455/apd.190501
- Lee, S. L., & Lim, S. X. (2021). Predicting internet addiction with the dark triad: Beyond the five-factor model. *Psychology of Popular Media*, 10(3), 362–371. <https://doi.org/10.1037/ppm0000336>
- Mejía-Suazo, C. J., Landa-Blanco, M., Mejía-Suazo, G. A., & Martínez-Martínez, C. A. (2021). Dark and Light Triad: Relationship between personality traits and addiction to mobile phones, video games, and internet. *OSF Preprints*. DOI: 10.3389/fpubh.2025.1485264. https://osf.io/preprints/psyarxiv/dp659_v2
- Montag, C., Lachmann, B., Herrlich, M., & Zweig, K. (2019). Addictive features of social media/messenger platforms and freemium games against the background of psychological and economic theories. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(14), 2612. <https://doi.org/10.3390/ijerph16142612>
- Morgan, C. T. (1988). *Psikolojiye giriş* (H. Arıcı ve ark., Çev.; 6. baskı). Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Nguyen, S. H., Sun, Q., & Williams, D. (2022). How do we make the virtual world a better place? Social discrimination in online gaming, sense of community, and well-being. *Telematics and Informatics*, 66, 101747. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2021.101747>
- Özdemir, O., Güzel Özdemir, P., Kadak, M. T., & Nasıroğlu, N. (2012). Kişilik gelişimi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(4), 566–589. doi:10.5455/cap.20120433
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36(6), 556–563. [https://doi.org/10.1016/s0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/s0092-6566(02)00505-6)
- Pawlikowski, M., Altstötter-Gleich, C., & Brand, M. (2013). Validation and psychometric properties of a short version of Young's Internet Addiction Test. *Computers in Human Behavior*, 29(3), 1212–1223. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.10.014>
- Pektaş, S., & Durmuş, G. (2022). Adaptation of the Light Triad Scale to Turkish: A validity and reliability study. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 664–674. <https://doi.org/10.38021/asbid.1167809>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.). Boston, MA: Pearson.
- Tutgun-Ünal, A. (2015). *Sosyal medya bağımlılığı: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Weinstein, A., & Lejoyeux, M. (2010). Internet addiction or excessive internet use. *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 36, 277–283. <https://doi.org/10.3109/00952990.2010.491880>
- Weinstein, A. M. (2023). Problematic social networking site use: Effects on mental health and the brain. *Frontiers in Psychiatry*, 13, 1106004. doi: 10.3389/fpsyt.2022.1106004
- Young, K. S. (1998). *Caught in the net: How to recognize the signs of internet addiction and a winning strategy for recovery*. John Wiley & Sons.

Yazarlar Hakkında

Gülçin ŞENYUVA: Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Kent Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

Yazar Katkıları

Bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Gülçin ŞENYUVA tarafından tek yazarlı olarak yürütülmüştür.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Gülçin ŞENYUVA tarafından tek yazarlı olarak yürütülmüştür.

Destek

Araştırma için herhangi bir fon/destek alınmamıştır.

Etik Bildirim

Bu çalışma Haliç Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Onay Tarihi: 26/09/2023

Belge Numarası: 205